

УКРАЇНА

ЧЕРНІВЕЦЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ

ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ

НАКАЗ

« 16 » серпня 2021 р.

№ 243

**Про організацію виховної роботи
в освітніх закладах області
в 2021/2022 навчальному році**

На виконання Закону України «Про освіту», Указу Президента України від 18.05.2019 №286/2019 «Про стратегію національно-патріотичного виховання», постанови Кабінету Міністрів України від 30.05.2018 №453 «Державна соціальна програма «Національний план дій щодо реалізації Конвенції ООН про права дитини» на період до 2021 року», від 10.07.2019 № 689 «Питання проведення моніторингу наркотичної та алкогольної ситуації в Україні», від 09.12.2020 № 1236 «Про встановлення карантину та запровадження обмежувальних протиепідемічних заходів з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2», Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 №988-р, розпорядження Кабінету Міністрів України від 20.02.2020 №117-р «Про затвердження Національного плану управління відходами до 2030 року», наказів Міністерства освіти і науки України від 07.09.2000 №439 «Про затвердження Рекомендацій щодо порядку використання державної символіки в навчальних закладах України», від 31.10.2011 №1243 «Про Основні орієнтири виховання учнів 1-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів України», від 02.10.2018 № 1047 «Методичні рекомендації щодо виявлення, реагування на випадки домашнього насильства і взаємодії педагогічних працівників із іншими органами та службами», листів Міністерства освіти і науки України від 18.05.2018 № 1/11-5480 «Методичні рекомендації щодо запобігання та протидії насильству», від 29.01.2019 № 1/19-881 «Рекомендації для закладів освіти щодо застосування норм Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)» від 18 грудня 2018 р. № 2657-VIII, від 14.08.2020 №1/9-436 «Про створення безпечного освітнього середовища в закладі освіти та попередження і протидії булінгу (цькуванню)» від 16.07.2021 № 1/9-362 «Деякі питання організації виховного процесу у 2021/2022 н.р. щодо формування в дітей та учнівської молоді ціннісних життєвих навичок», від 16.07.2021 № 1/9-363 «Про пріоритетні напрями роботи психологічної служби у системі освіти у 2021/2022 н.р.», розпоряджень Чернівецької обласної державної

адміністрації від 22.01.2020 №69-р «Про затвердження регіонального плану заходів щодо реалізації норм положень Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» на 2020-2022 роки», від 29.07.2021 № 865-р «Про заходи з відзначення у 2021 році Дню пам'яті захисників України, які загинули в боротьбі за незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України», рішень Чернівецької обласної ради VII скликання від 24.03.2017 №9-12/17 «Про затвердження Комплексної програми підвищення якості національно-патріотичного виховання дітей та молоді Чернівецької області на 2017-2021 роки» (зі змінами), від 06.08.2020 «Про започаткування обов'язкового виконання учнями, вихованцями, педагогічними працівниками у закладах загальної середньої освіти Державного Гімну України», VIII скликання від 30.06.2021 № 150-3/21 «Про встановлення в Чернівецькій області Дня пам'яті загиблих буковинців під час проведення операції об'єднаних сил на території Донецької та Луганської областей», «Стратегії виховання особистості в системі освіти Чернівецької області на 2016-2025 роки», затвердженої рішенням колегії Департаменту освіти і науки облдержадміністрації від 15.04.2016 №1/2, наказу Департаменту освіти і науки від 11.07.2019 № 334 «Про затвердження плану заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в закладах освіти», з метою належної організації виховної діяльності в закладах загальної середньої, професійної (професійно-технічної), позашкільної, фахової передвищої та вищої освіти

НАКАЗУЮ:

1. Здійснювати виховну роботу в закладах освіти області відповідно до чинних нормативно-правових актів та з урахуванням рівня епідемічної небезпеки в кожній адміністративно-територіальній одиниці.

2. Керівникам органів управління у сфері освіти районних державних адміністрацій, територіальних громад:

2.1. Визначити основні напрямки формування особистості через духовно-моральне, громадянсько-патріотичне, військово-патріотичне та превентивне виховання дітей та молоді.

2.2. Здійснювати контроль за роботою педагогічних колективів стосовно виконання директивних і нормативних документів щодо організації виховної діяльності.

2.3. Забезпечити виконання та інформувати Департамент освіти і науки облдержадміністрації на електронну адресу: olenaratsa@ukr.net про стан реалізації:

2.3.1. Державної соціальної програми «Національний план дій щодо реалізації Конвенції ООН про права дитини» на період до 2021 року, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 30.05.2018 №453, до **05.12.2021**.

2.3.2. Державної соціальної програми запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі на період до 2025 року, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 24.02.2021 № 145 **щопівроку до 20 липня та 20 грудня**.

2.3.3. Комплексної програми підвищення якості національно-патріотичного виховання дітей та молоді Чернівецької області на 2017-2021 роки, затвердженої рішенням 12-ї сесії обласної ради VII скликання від 24.03.2017 №9-12/17 (зі змінами).

2.4. Надати моніторингові показники, які містять інформацію про проведені у 2021/2022 навчальному році профілактичні заходи, спрямовані на зниження рівня вживання психотропних речовин, за формою згідно з додатком 7 постанови Кабінету Міністрів України від 10.07.2019 року № 689 «Питання проведення моніторингу наркотичної та алкогольної ситуації в Україні» (зі змінами) електронну адресу Інституту післядипломної педагогічної освіти Чернівецької області: cv_ipo@ukr.net до **05.03.2022**.

2.5. Сприяти співпраці між закладами загальної середньої, професійної (професійно-технічної) освіти, вищими освітніми закладами I-II р.а. з позашкільними закладами освіти для реалізації права учнівської молоді на позашкільну освіту.

2.6. Забезпечити організацію та проведення методичних заходів з проблем виховання особистості в сучасних умовах та факультативних курсів, орієнтованих на підсилення психологічної складової у вихованні дітей та учнівської молоді.

2.7. Забезпечити підтримку розвитку системи позашкільної освіти.

2.8. Запланувати проведення культурно-мистецьких фестивалів, концертів, етнографічних експедицій, конкурсів української патріотичної, духовної пісні, колядок, щедрівок тощо, враховуючи можливість реалізації зазначеного у режимі «онлайн», у разі несприятливої епідемічної ситуації в регіоні.

2.9. Розвивати мережу шкільних музеїв, кабінетів українознавства, «Світлиць духовного сходження молоді».

2.10. Здійснювати контроль за виховною діяльністю в закладах освіти.

3. Директорам закладів загальної середньої, спеціальної, професійної (професійно-технічної), позашкільної освіти, рекомендувати закладам фахової передвищої та вищої освіти:

3.1. Організувати побудову безпечного освітнього простору, вільного від будь-яких форм насильства та дискримінації, шляхом забезпечення комфортних і безпечних умов навчання та праці, у тому числі використовуючи інструменти медіації та створення служб порозуміння.

3.2. Розробити план виховної роботи відповідно до інформаційних матеріалів Міністерства освіти і науки України **про деякі питання організації виховного процесу у 2021/2022 н.р. щодо формування в дітей та учнівської молоді ціннісних життєвих навичок та про пріоритетні напрями роботи психологічної служби у системі освіти у 2021/2022 н.р.** (листи МОН України від 16.07.2021 № 1/9-362, від 16.07.2021 № 1/9-363, додатки 1), орієнтовного плану (додаток 2), орієнтовного переліку місячників, декад, тижнів в організації виховної роботи в закладі освіти (додаток 3).

3.3. Організовувати виховну діяльність, правове та превентивне виховання згідно з Основними орієнтирами виховання учнів 1-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів, затверджених наказом Міністерства

освіти і науки, молоді та спорту України від 31.10.2011 №1243; методичних рекомендацій щодо виявлення, реагування на випадки домашнього насильства і взаємодії педагогічних працівників із іншими органами та службами, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 02.10.2018 № 1047; рекомендаціями Міністерства освіти і науки для закладів освіти щодо застосування норм Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)» від 18 грудня 2018 р. № 2657-VIII, програми «Нова українська школа» у поступі до цінностей», затвердженої Вченими Радами Інституту проблем виховання (протокол № 6 від 02 липня 2018 року) та Інституту модернізації змісту освіти (протокол № 7 від 26 вересня 2018 року).

3.4. Забезпечити проведення педагогічними працівниками роз'яснювальної роботи серед учнів із шанобливого ставлення до державних символів, а також вивчення учнями закладів загальної середньої освіти Державного Гімну України на початку кожного навчального дня та під час проведення урочистих заходів.

3.5. Забезпечити обов'язкове виконання учнями, вихованцями, педагогічними працівниками у закладах загальної середньої освіти Державного Гімну України (рішення Чернівецької обласної ради від 06.08.2020 № 88-38/20).

3.6. Передбачити заходи у планах роботи закладів освіти у 2020/2021 навчальному році з відзначення важливих пам'ятних та ювілейних дат, а також міжнародних пам'ятних та ювілейних дат, згідно із запропонованим переліком у додатку 4, та у відповідності до місцевих територіальних особливостей.

3.7. Організувати діяльність щодо попередження та подолання явища тютюнопаління, вживання наркотичних та психотропних речовин, профілактики ВІЛ/СНІДу серед учнівської та студентської молоді.

3.8. Забезпечити комплексний інтегрований підхід до протидії домашньому насильству та сприяння реалізації прав осіб, постраждалих від домашнього насильства, шляхом проведення превентивних заходів, ефективного реагування на факти домашнього насильства (наказ МОН України від 02.10.2018 № 1047).

3.9. Організувати роботу щодо протидії та запобіганню булінгу (цькуванню) у закладах освіти, відповідно до наказу Департаменту освіти і науки від 11.07.2019 № 334 «Про затвердження плану заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в закладах освіти».

3.10. Впроваджувати в освітній процес закладів освіти гурток «Вирішення конфліктів мирним шляхом. Базові навички медіації» та факультатив «Вирішую конфлікти та будує мир навколо себе».

3.11. Проводити освітню роботу із батьками та законними представниками дітей з питань: підвищення психолого-педагогічної компетентності батьків, формування у них свідомого відповідального ставлення до виконання обов'язків, пов'язаних з утриманням, вихованням та освітою дітей; профілактики насильства, булінгу, торгівлі людьми, правопорушень серед неповнолітніх; формування ненасильницької моделі поведінки та вирішення конфліктів мирним шляхом.

3.12. Забезпечити цілісну систему виховного простору в закладах освіти області (адміністрація, заступник директора з виховної роботи, педагог-організатор, соціальний педагог, психолог, класний керівник, учні, батьки).

3.13. Створити необхідні умови для виховання дітей та учнівської молоді, розвитку їх здібностей, професійного самовизначення, формування ідентичності, основ духовності особистості, культури мислення і культури поведінки, профілактиці шкідливих звичок, ризикованої, девіантної і кримінальної поведінки, жорстокості і насилля в учнівському середовищі, різних видів залежностей.

3.14. Поширювати серед учасників освітнього процесу інформацію про діяльність: Національної дитячої «гарячої лінії», Кол-центру Міністерства соціальної політики України з питань протидії торгівлі людьми, запобігання та протидії домашньому насильству, Гарячої лінії щодо булінгу, уповноваженого Верховної Ради з прав людини, уповноваженого Президента України з прав дитини, Центру надання безоплатної правової, Національної поліції України, через розміщення на сайтах закладів освіти відповідних електронних банерів, інформаційних довідок.

3.15. Продовжувати розроблення сучасних інформаційно-освітніх програм первинної профілактики залежностей та шкідливих звичок, включаючи заходи щодо залучення дітей та молоді до спорту, творчості, мистецтва, тощо та забезпечити подальше впровадження інформаційно-освітньої протиалкогольної програми «Сімейна розмова» для учнів 7-8 класів закладів загальної середньої освіти.

3.16. Створювати умови для розвитку особистості учня, його життєвих компетентностей шляхом впровадження виховної програми для учнів 7-10 класів з питань протидії торгівлі людьми «Особиста гідність. Безпека життя. Громадянська позиція» у формі проведення тематичних виховних годин, впровадження гуртків та факультативів.

3.17. Проводити інформаційні кампанії до 30 липня - Всесвітнього дня протидії торгівлі людьми; 14 жовтня – Дня захисника України, 18 жовтня - Європейського дня боротьби з торгівлею людьми; 2 грудня - Міжнародного дня за відміну рабства; 10 грудня – Міжнародного дня захисту прав людини; 17 червня - Дня пам'яті загиблих буковинців під час проведення операції об'єднаних сил.

3.18. Розвивати співробітництво із громадськими та міжнародними організаціями і фондами.

3.19. Забезпечити участь учнівської молоді та шкільних колективів у конкурсах, акціях та інших виховних заходах різних рівнів.

3.20. Провести акції з метою підтримки та надання посильної допомоги воїнам Збройних Сил України, учасникам бойових дій на Сході України.

3.21. Спланувати роботу гуртків з військово-патріотичного виховання дітей та молоді у закладах загальної середньої освіти, а також розширювати їх мережу.

3.22. Впроваджувати виховну систему Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура») у закладах освіти області.

3.23. Організувати створення, реєстрацію, діяльність куренів Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура») на відповідній територіальній одиниці Чернівецької області.

3.24. Забезпечити організацію екскурсії по визначним пам'ятним місцям (музеї, пам'ятні місця тощо) з метою вивчення історії рідного краю (села, району, міста, області, держави) впродовж навчального року.

3.25. Сприяти громадським організаціям військово-патріотичного спрямування в організації та проведенні «Уроків мужності».

3.26. Залучати до гурткової роботи та позашкільного навчання дітей з особливими освітніми потребами.

3.27. Забезпечити відвідування творчих зустрічей, концертів, вистав у Чернівецькій обласній філармонії, Органній залі, Чернівецькому музично-драматичному театрі імені Ольги Кобилянської.

4. КЗ «Інститут післядипломної педагогічної освіти Чернівецької області» (Білянін Г.І.):

4.1. Вжити заходів щодо виконання Комплексної програми підвищення якості національно-патріотичного виховання дітей та молоді Чернівецької області на 2017-2021 роки, затвердженої рішенням 12-ї сесії обласної ради VII скликання від 24.03.2017 №9-12/17.

4.2. Забезпечити:

4.2.1. Організаційний та методичний супроводи заходів для організації виховної роботи в закладах освіти області у 2021/2022 навчальному році.

4.2.2. Розроблення та розповсюдження буклетів, посібників, іншої інформаційної друкованої та електронної продукції щодо веденню здорового способу життя, збереженням екології, запобігання поширення коронавірусної хвороби (COVID-19), правопорушенням серед дітей, протидії домашньому насильству, торгівлі людьми, булінгу та інших напрямків виховної діяльності.

4.3. Здійснювати якісну ступеневу підготовку та перепідготовку заступників директорів з виховної роботи закладів загальної середньої, спеціальної та позашкільної освіти, практичних психологів, соціальних педагогів, класних керівників, вихователів, педагогів-організаторів у системі післядипломної освіти.

4.4. Надати узагальнені моніторингові показники, які містять інформацію про проведені у 2020/2021 навчальному році профілактичні заходи, спрямовані на зниження рівня вживання психотропних речовин у Чернівецькій області, за формою згідно з додатком 7 постанови Кабінету Міністрів України від 10.07.2019 року № 689 «Питання проведення моніторингу наркотичної та алкогольної ситуації в Україні» (зі змінами) електронну адресу: olenaratsa@ukr.net до 15.03.2022.

4.5. Систематично надавати методичну допомогу заступникам директорів з виховної роботи закладів освіти області щодо покращення діяльності учнівського самоврядування.

4.6. Продовжувати включати до програм підготовки, перепідготовки і підвищення кваліфікації педагогічних працівників навчальні курси, лекції та практичні заняття з питань:

4.6.1. медіації та вирішення конфліктів мирним шляхом, зокрема, програму освітньої діяльності та спецкурс курсів підвищення фахової кваліфікації педагогічних працівників з проблеми «Базові навички медіатора в навчальному закладі. Забезпечення участі жінок і дітей у розв'язанні конфліктів та миробудуванні».

4.6.2. Протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі, торгівлі людьми, булінгу, сучасних методик профілактичної роботи з подолання негативних проявів серед дітей, учнівської та студентської молоді.

5. Департаменту освіти і науки обласної державної адміністрації здійснювати контроль за організацією виховної роботи в закладах загальної середньої, спеціальної, професійної (професійно-технічної), позашкільної, фахової передвищої та вищої освіти.

6. Наказ розмістити на інформаційних сайтах Департаменту освіти і науки обласної державної адміністрації та Інституту післядипломної педагогічної освіти Чернівецької області.

7. Контроль за виконанням наказу залишаю за собою.

Директор Департаменту

Людвиг ЦУРКАН